

[Ingeborg Reifslund Thomsen.]

sket for at få ganske ensartede regler for de nordiske lande. Nu skal en ny indfødsretslov jo ikke skrives for døgnnet, men denne paragraf må betyde, at f. eks. de unge tysk-sindede nordlesvigere, der under krigen frivilligt valgte at blive borgere i det stortyske rige, nu kan komme glade igen og om 2 år blive danske statsborgere. De unge i grænselandet, de danskfødte, kan svinge med konjunkturerne, ubi bene ibi patria. Jeg er ikke tilhænger af 1945-kursen, og jeg hilser ellers med glæde ethvert tegn på større besindighed, men her synes jeg nu, det går næsten for vidt. Til gengæld rammes i Nordslesvig den ældre generation, de ikke danskfødte — til dem hører f. eks. både jeg og de fleste af mine børn — idet retten til at generhverve dansk indfødsret er gjort afhængig af indfødsrettens erhvervelse ved fødslen og 18 års ophold. F. eks. kan en nordlesviger af den ældre generation, der er udvandret til Amerika, ikke generhverve indfødsretten efter 2 års ophold i Danmark. En tilsvarende mand fra det gamle land, som er danskfødt, kan efter 2 års ophold generhverve sin indfødsret, og den ene kan såmænd have lige så megen tilknytning til Danmark som den anden. Det er et spørgsmål, om denne generhvervelse ikke bør ske ved almindelig naturalisation. Vil man ikke foretage denne væsentlige ændring, så vil jeg henstille til nærmere overvejelse, om ikke erhvervelse af dansk indfødsret i henhold til genforeningsloven bør sidestilles med at være danskfødt, og 18 års ophold i de sønderjyske landsdele sidestilles med 18 års ophold i det gamle land. Stiller man sig så liberal overfor de unge, også de unge i grænselandet, som det sker efter denne paragraf, må man også lempe betingelserne for den ældre generation.

Med hensyn til § 9 vil jeg sige, at der var jo mange, der ønskede sig en lex Schimmelmann. Jeg kan principielt ikke lide fratagelse af indfødsret, fordi det minder mig for meget om den tyske „Ausbürgerung“, og det sørgeligste af alt er at være statsløs. Vi har jo også et hjemløshedspøblem i Nordslesvig. Der kan måske være ganske særlige tilfælde, hvor fratagelse er berettiget, men hvad er så 1 års fængsel? Det var ikke meget i 1946, og kommer der urolige tider, så stiger sikkert strafudmålingen igen, og så er en forbrydelse, der takseres til 1 år, af de meget små. Det ene år kan uden skade fordobles et par gange.

De bestemmelser, der gives i § 5 om børns statsborgerforhold, kan jeg bifalde,

men det forekommer mig for kategorisk. at ægtebarn, hvis far eller mor er død, altid skal have den overlevendes statsborgerret. Der kan være skilsmissebørn, der ingen tilknytning har til den overlevende far eller mor, men er stærkt knyttet til den afdødes slægtninge. Det forekommer mig urimeligt, at et sådant barn skal skifte statsborgerret.

Vi kan jo ikke klare det nordiske samarbejde ved venskabsbyer og venskabsbesøg og venskabsstaler, men den samhörighed i Norden, som lovforslaget giver udtryk for, er et glædeligt tegn på praktisk skandinavisme, som vi vist fra alle sider kan bifalde; vi må også bringe visse ofre på det nordiske alter.

Til slut vil jeg sige, at afsnit 2 i § 12, afsnittet om tilbagevirkende kraft, forekommer mig meget vidtgående. Efter ordlyden synes det, som om danske kvinder, både danskfødte og ikke danskfødte, der for mange år siden ved ægteskab med fremmed statsborger har mistet indfødsretten, nu en menneskealder senere, stadig gift med fremmed statsborger i et fremmed land, kan generhverve dansk statsborgerret, uanset at de forbliver i det fremmede land. Det er en meget stor liberalitet, og jeg kan ikke undlade at pege på, at den i grænseområdet kan få konsekvenser, der er videregående, end vi synes om. Med den nød, der stadig hersker i vort sydlige naboland, må vi være forberedt på en ny indvandring til Nordslesvig, fortrinsvis af ældre kvinder, der i mange tilfælde har mistet enhver tilknytning til Danmark.

Der er meget nyt og mange vanskelige problemer i dette lovforslag, og jeg hører jo også, at udvalget skal sidde meget længe.

Indenrigsministeren (Smørum): Jeg skal kun gøre nogle ganske enkelte bemærkninger. De betragtninger, som de forskellige ærede ordførere har været inde på, er af en art, som gør det naturligt, at vi taler om disse spørgsmål i udvalget. Jeg tror, man kan drøfte dem i et udvalg med fuldt så stort et udbytte som her i salen.

Det er ganske naturligt, at den bestemmelse, der har givet mest anledning til omtale, er den meget vigtige og meget vidtrækkende ændring i den gældende indfødsretslovgivning, som går ud på at ligestille kvinderne med mændene. Reglen medfører jo bl. a., at en fremmed kvinde, der gifter sig med en dansk mand, ikke derved erhverver dansk indfødsret, men hvis hun